

Reindriften
Boazodoallohálddahuš
Báatsoe-burriej reereme

www.reindriften.no

Årsrapport 2005

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	1
1.1. Om Reindriftsforvaltningen	1
1.2. Personal/organisasjon	2
1.3. Likestilling	2
2. Året som gikk - 2005	6
2.1. Ressursforvaltning	7
2.1.1. Oppfølging av Reindriftsstyrets vedtak om høyeste reintall for sommerbeitedistriktene i Vest-Finnmark reinbeiteområde	7
2.1.2. Arbeidet med rammebetingelser i Finnmark	8
2.1.3. Fastsetting av øvre reintall i Øst-Finnmark reinbeiteområde	9
2.1.4. Overvåkningsprogrammet for lavbeitene i Finnmark	9
2.1.5. Tapsforebyggende tiltak i forhold til rovvilt	9
2.1.6. Radioaktivitet	10
2.1.7. Landgangsfartøy	10
2.1.8. Grensegjerdet mot Finland og Russland	11
2.2. Arealvern	11
2.2.1. Aursundensaken	12
2.2.2. Verdiklassifisering av reindriftens arealer	12
2.2.3. Vindmøller	12
2.2.4. Arbeid med å dokumentere reindriftens arealbruk m.m.	13
2.2.5. Endringer av lover og forskrifter og økt kompetanse	13
2.2.6. Innsigelsessaker etter plan- og bygningsloven	13
2.2.7. Kart og kartverktøy	14
2.3. Reindriftsbasert næringsutvikling	14
2.3.1. Økt verdiskaping i reindriften	14
2.3.2. Styrke kvinnenens posisjon i reindriften	14
2.3.3. Markedstiltak	15
2.4. Tilskuddsforvaltning	16
2.4.1. Tilskudd til driftsenheter, tamreinlag og distrikter	16
2.4.2. Telling av rein	16
2.4.3. Konfliktforebyggende tiltak	17
2.5. Samhandling - Informasjon	17
2.5.1. Informasjonsvirksomhet	17
2.5.2. Forskning	18
2.6. Internadministrasjon	19
2.6.1. Kompetanseutvikling	19
2.6.2. Nytt elektronisk lønns- og personaldatasystem	19
2.6.3. Organisasjons- og ledelsesutvikling	19
2.6.4. IKT	19
3. Økonomi	21
3.1. Kapittel 1147 - Reindriftsforvaltningen	21
3.2. Kapittel 1151 - Reindriftsavtalen	22
4. Reindriftsstyrets rapport	23
4.1. Reindriftsstyrets virksomhet i 2005	23
4.1.1. Ordinære styremøter	23
4.2. Reindriftenes Utviklingsfonds virksomhet i 2005	24
5. Statens Fjellstuer 2005	26

1. Innledning

1.1. Om Reindriftsforvaltningen

Reindriftsforvaltningen er statens spesifikke forvaltningsorgan i saker som angår reindrift. De overordnede målene for forvaltningen av reindriften er fastlagt i Stortingsmelding nr. 28 (1991-1992) og årlige Stortingsproposisjoner i forbindelse med Reindriftsavtalen.

Ansvarsfordelingen mellom Reindriftsforvaltningen og de øvrige styringsorganene i reindriften er gitt i reindriftsloven. Andre viktige deler av Reindriftsforvaltningens oppgaver er knyttet til Reindriftsavtalen.

En av Reindriftsforvaltningens viktigste oppgaver er sekretariatfunksjonen for Reindriftsstyret og Områdestyrene. Reindriftsforvaltningens hovedkontor i Alta er saksutreder for Reindriftsstyret, mens Reindriftsforvaltningens seks lokalkontorer er saksutreder for Områdestyrene.

Reindriftsforvaltningens syv kontorsteder.

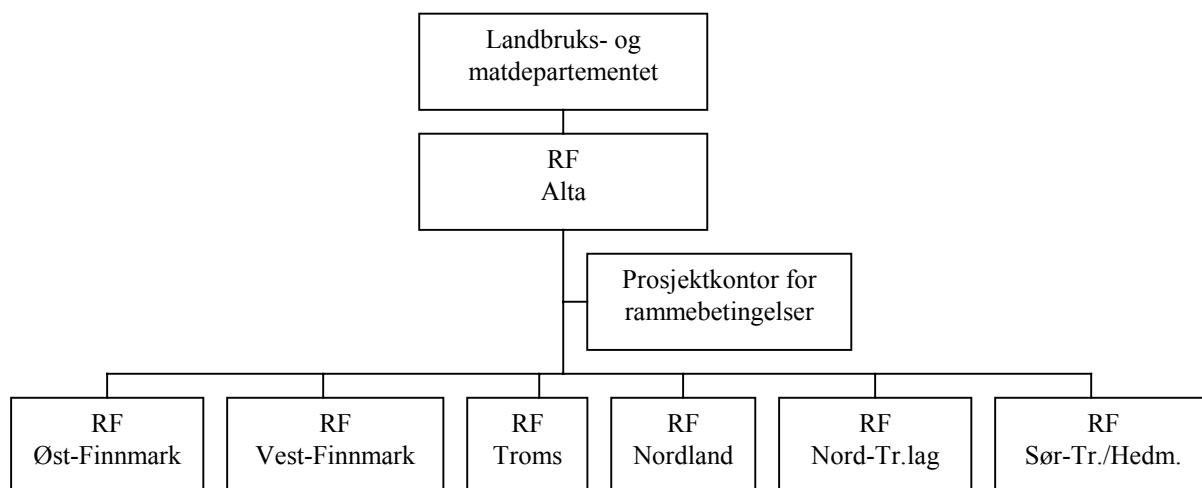
Reindriftsforvaltningens øvrige hovedoppgaver er arealforvaltning, ressursovervåkning, forvaltning av virkemiddelordninger og forskrifter, vedlikehold av grensegjerder samt veiledning og informasjon til reindriftsutøverne. Reindriftsforvaltningen har også ansvar for kontakt med kommuner og andre forvaltningsorganer i saker som angår reindriften.

Reindriftsforvaltningen har også driftsansvar for Statens Fjellstuer i Finnmark.

1.2. Personal/organisasjon

Reindriftsforvaltningen er underlagt Landbruks- og matdepartementet.

I 2005 var det 20 ansatte ved administrasjonen i Alta, herav to med kontorsted i Karasjok og en med kontorsted i Nord-Trøndelag. Ved Prosjektkontoret i Kautokeino var det fire ansatte, herav en person engasjert fra kontoret i Sør-Trøndelag/Hedmark. I Øst-Finnmark var det sju ansatte, i Vest-Finnmark sju ansatte, i Troms fire ansatte, i Nordland fire ansatte, i Nord-Trøndelag fem ansatte og i Sør-Trøndelag/Hedmark fire ansatte.

Organisasjonskart Reindriftsforvaltningen.

1.3. Likestilling

Alle arbeidsgivere er ved lov pålagt å jobbe aktivt for å fremme likestilling. Likestillingsombudet håndhever bestemmelsen. Likestillingsloven § 1a har bestemmelser om aktivitets- og redegjørelsesplikten. Denne bestemmelsen ble tatt inn i likestillingsloven i 2002. Aktivitetsplikten innebærer at virksomheten skal arbeide aktivt, planmessig og målrettet med likestilling. En redegjørelse for status og eventuelle tiltak når det gjelder likestilling skal gis i virksomhetens årsberetning.

Reindriftsforvaltningen har i forbindelse med dette utarbeidet en oversikt over den faktiske tilstanden som viser andelen kvinner og menn ved de ulike kontorstedene, kjønnsfordelingen i de ulike stillingskategoriene, samt gjennomsnittslønn for kvinner og menn i de ulike stillingskategoriene. Det er også gjort en sammenligning i forhold til 2004 for å påvise eventuelle endringer siste år. Videre skisseres likestillingsaktiviteter og en del planlagte tiltak. Arbeidet med å lage strategier og mål er i gang, og vil bli ferdigstilt i løpet av 2006.

Andelen kvinner og menn fordelt på ulike kontorsteder

Tabellen under viser fordelingen av antall kvinnelige og mannlige ansatte på de ulike kontorstedene i Reindriftsforvaltningen. I beregningen inngår fast ansatte inklusive personer i permisjon, samt alle ansatte i vikarstillinger.

Ansatte i:	Antall Menn	Antall Kvinner	% Menn	% Kvinner	Antall Ansatte
Alta ¹	11	9	55	45	20
Øst-Finnmark	5	1	83	17	6
Vest-Finnmark	5	2	71	29	7
Troms ²	3	1	75	25	4
Nordland	2	2	50	50	4
Nord-Trøndelag ³	3	3	50	50	5
Sør-Trøndelag/Hedmark ⁴	2	2	50	50	4
Prosjektkontoret, Kautokeino ⁵	2	2	50	50	4
Sum	33	22	60	40	55

¹ Fem ansatte har mindre enn 100 % stilling, en ansatt har hatt permisjon/vært sykemeldt ut året, og en ansatt har hatt permisjon til og med 14.11.05.

² To ansatte har mindre enn 100 % stilling. En ansatt har hatt permisjon fra 01.06.05. Det er ansatt vikar i denne stillingen.

³ To ansatte har mindre enn 100 % stilling. En ansatt har hatt permisjon fra 01.06.05. Det er ansatt vikar i denne stillingen.

⁴ En ansatt er engasjert delvis ved kontoret i Alta. Ansatt vikar fra 01.05.05.

⁵ En ansatt har vært sykemeldt store deler av året.

Av 55 ansatte i Reindriftsforvaltningen er 60 % menn og 40 % kvinner. Dette er samme fordeling som i 2004.

Kjønnsfordelingen for ansatte i ulike stillingskategorier

Tabellen under viser fordelingen av antall kvinnelige og mannlige ansatte i ulike stillingskategorier. I beregningen inngår fast ansatte inklusive personer i permisjon, samt alle ansatte i vikarstillinger.

Stillingskategori:	Antall Kvinner	Antall Menn	Antall Sum	% Kvinner	% Menn
- Direktører/underdirektører	2 ¹	9 ²	11	18	82
- Seniorrådgivere/rådgivere	7 ³	9 ⁴	16	44	56
- Førstekonsulenter	4	7	11	37	63
- Konsulenter/fagkonsulenter	2	6	8	25	75
- Seniorsekretærer/sekretærer	7	2	9	78	22
Sum	22	33	55	40	60

¹ En i permisjon fra 01.01.05-14.11.05. En vikarierer fra 01.06.05.

² En i permisjon fra 01.06.05.

³ En i permisjon/sykemeldt i 2005.

⁴ En sykemeldt store deler av året.

I forhold til 2004 er det i 2005 lik prosentandel for lederstillinger, 3 % færre kvinner i rådgiverstillinger, 4 % flere kvinner i førstekonsulentstillinger, 3 % flere kvinner som konsulenter/fagkonsulenter og uendret for sekretærer. Samme prosent i nedgang for menn.

Gjennomsnittslønn for kvinner og menn

Tabellen under viser fordelingen av kvinnelige og mannlige ansatte i ulike stillingskategorier etter gjennomsnittslønn. Deltidsstillinger er omregnet til 100 %, samt medregnet lønn for ansatte i lønnet permisjon og for vikarstillinger omregnet i 100 % stilling pr. år.

Stillingskategorier:	Kvinner		Menn		Differanse i %	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Direktører/underdirektører	484.700	370.600	446.400	456.800	8,0	19,0
Rådgivere	342.000	350.900	354.100	359.100	4,0	2,5
Førstekonsulenter	307.700	307.500	304.600	300.600	1,5	2,2
Konsulenter/fagkonsulenter	281.700	286.200	277.000	280.600	1,5	2,0
Seniorsekretærer/sekretærer	265.500	269.300	269.300	273.100	1,5	1,4

Av statistikken fremkommer det at kvinnelige ledere i gjennomsnitt tjener ca. 19 % mindre enn mannlige ledere. For seniorrådgivere/rådgivere er differansen 2,5 %. I stilling som førstekonsulent tjener kvinner i gjennomsnitt 2,2 % mer enn menn, og for konsulenter/fagkonsulenter 2,0 % mer enn menn. For seniorsekretærer/sekretærer tjener menn 1,4 % mer enn kvinner.

Årsaken til stor lønnsforskjell mellom kvinner og menn blant ledere i 2005 er at Reindriftssjefen er kvinne og hadde ulønnet permisjon og er derfor ikke medregnet i statistikken for dette året.

Kjønnsfordelingen blant nyansatte/internt avansement

Det er i 2005 foretatt seks tilsetninger i Reindriftsforvaltningen, herav tre vikariater. De to nyansatte i faste stillinger er kvinner. I vikariatene er det tilsatt en kvinne og tre menn.

Permisjoner - Deltidsstillinger - Sykemeldinger – Overtid

En kvinnelig leder og en kvinnelig rådgiver har hatt permisjon i store deler av 2005. En mannlige leder har hatt permisjon deler av året.

En ansatt har hatt svangerskapspermisjon, og to ansatte har hatt pappapermisjon (delt tidskonto).

Seks menn (67 %) og tre kvinner (33 %) har deltidsstillinger.

Fire ansatte har vært sykemeldt store deler av 2005. Herav tre menn og en kvinne. Sykefraværet i Reindriftsforvaltningen er generelt sett lavt.

For 2005 er det utbetalt 115.000 kr i overtidsgodtgjørelse fordelt på 74 % til kvinner og 26 % til menn. Differansen skyldes i stor grad overtid i forbindelse med ekstraarbeid på grunn av underbemanning ved et områdekontor i deler av 2005. Videre er det utbetalt overtidsgodtgjørelse i forbindelse med forberedelser til møter og lignende, samt arbeid knyttet til ferdigstilling av totalregnskapet. Ved arbeid ut over normal arbeidstid følges reglementet i Statens Personalhåndbok.

Beskrivelse av likestillingsaktiviteter/planlagte tiltak:

a. Likestillingsaktiviteter:

Reindriftsforvaltningen arbeider planmessig og målrettet med likestilling. Det er igangsatt et arbeid for å klarlegge strategier og mål for likestillingsaktiviteten. Dette er planlagt slutført i løpet av 2006. Av alle ansatte i Reindriftsforvaltningen er det 40 % kvinner. I lederstillinger er det kun 25 % kvinner. Det bør derfor være en målsetting å øke kvinneandelen blant ansatte og spesielt blant ledere.

Dette har vært gjort ved at det i utlysningstekstene fremkommer at kvinner oppfordres til å søke, spesielt der kvinner er i mindretall. Dette er et viktig tiltak da kvinneandelen totalt sett er lavere enn andelen menn. Det praktiseres ikke kvotering, men der kvinner og menn er likt kvalifisert, vil det kjønn som er i mindretall i stillingskategorien bli foretrukket. I vikariat som underdirektør ved et av våre kontorer, er det tilsatt en kvinne.

Videre arbeides det til enhver tid aktivt med å utpeke noenlunde lik kjønnsandel og ulik geografisk tilhørighet ved opprettelse av utvalg. Dette har vært en praksis over flere år.

Ved lokale lønnsforhandlinger legges det vekt på å utjevne ulikheter mellom kvinner og menn i samme stillingskategori. Dette arbeid gjennomføres ved hver lønnsforhandling.

Reindriftsforvaltningen bestreber til enhver tid å gi like muligheter for kvinner og menn. Blant annet ved muligheter for kompetanseheving. I 2005 har flere kvinner enn menn hatt studiepermisjon.

Ved gjennomføring av jobbintervjuer innkalles alltid både kvinner og menn. Dette for å øke muligheten for ansettelser av kvinner.

Andelen menn som sekretærer er lavere enn andelen kvinner, og forsøkes bedret ved eventuelle nye ansettelser.

b. Planlagte tiltak:

Ut fra Reindriftsforvaltningens foreløpige kartlegging fremkommer det at det må arbeides med å øke kvinneandelen blant ansatte og spesielt blant ledere. Dette er kun gjennomførbart ved fremtidige ledige stillinger.

Hvert år gjennomgås lønnsversikten over ansatte i de ulike stillingskategorier, og eventuelle lønnsforskjeller mellom kjønn i lik stillingskategori forsøkes i størst mulig grad jevnet ut. Reindriftsforvaltningen er oppmerksom på lønnsdifferansen mellom kvinner og menn for blant annet ledere. Det er både gjennomsnittslønnen og lønn til enkeltansatte som er vurderingsgrunnlag hvert år. Lønnsdifferansen mellom andre stillingsgrupper er forholdsvis liten, og vil ikke være grunnlag for særskilte tiltak neste år.

2. Året som gikk - 2005

I tildelingsbrevet fra Landbruks- og matdepartementet beskrives Reindriftsforvaltningens hovedutfordringer for 2005. Disse kan oppsummeres i følgende punkter:

- Oppfølging av Reindriftsstyrets vedtak om øvre reintall for Vest-Finnmark.
- Betydelig innsats ved fastsetting av rammer for det enkelte distrikt og driftsenhet i Finnmark.
- Reduksjon av tap grunnet rovvilt, samt en aktiv arealforvaltning for å sikre reindriftens arealer mot forstyrrelser og inngrep.
- Påkrevd med nær kontakt mellom næring og forvaltning for å etablere tillit og forståelse for å nå felles mål om å utvikle en bærekraftig reindrift.
- Dreining av ressursbruk fra tilskuddsforvaltning til areal- og ressursforvaltning.
- Videreutvikle den kompetansen som reindriften besitter, og bruke reindriftens kunnskap i forvaltning av næringen.

Videre har departementet listet opp i prioritert rekkefølge de seks oppgaver som har høyest prioritet:

- Oppfølging av Reindriftsstyrets vedtak om øvre reintall for sommerbeitedistriktene i Vest-Finnmark.
- Fastsetting og oppfølging av rammebetingelser i Finnmark.
- Aursundensaken.
- Styrke kvinners posisjon i reindriften.
- Verdiklassifisering av reindriftens arealer.
- Overvåkningsprogrammet for Finnmarksvidda.

Landbruks- og matdepartementet har i forbindelse med tildelingsbrevet for 2005 lagt til grunn følgende prioriterte resultatområder for Reindriftsforvaltningen:

1. Ressursforvaltning.
2. Arealvern.
3. Reindriftsbasert næringsutvikling.
4. Tilskuddsforvaltning.
5. Samhandling – informasjon.
6. Internadministrasjon.

2.1. Ressursforvaltning

Ressursforvaltning innebærer at man skal sikre den økologiske bærekraften i reindriften. Det omfatter bl.a. at man i samarbeid med næringen skal utrede og få fastsatt gode rammebetingelser, drive veiledning for å bidra til god avkastning og føre kontroll med at rammebetingelsene overholdes. Rovvilt- og beitesituasjonen påvirker i stor grad driftsforholdene i reindriften. Det er derfor også viktig med et nært samarbeid mellom rovviltforvaltningen og Reindriftsforvaltningen rundt om i regionene. Arbeidet skjer fortløpende gjennom innsamling av data om reintall, tap, beitebruk, beitebelastning m.m. Dette kvalitetssikres gjennom offentlige reintellinger, beitebefaringer, administrering av transport, fornying og vedlikehold av grensegjerde, samt informasjon og veiledning til distriktsstyrer, sonestyrer, siidaer og den enkelte reineier. I forbindelse med ressursforvaltningen gjennomføres det også driftskontroll, konfliktløsninger og kontroll av avtaletiltak, slik regelverket tilsier. Som blant annet innen kontroll av ferdigstilte gjeterhytter og gjerdeanlegg.

Dette er omfattende oppgaver som krever betydelige menneskelige- og økonomiske ressurser.

2.1.1. Oppfølging av Reindriftsstyrets vedtak om høyeste reintall for sommerbeitedistriktene i Vest-Finnmark reinbeiteområde

Reindriftsstyret fastsatte i januar 2002 høyeste reintall for sommerbeitedistriktene i Vest-Finnmark. Vedtaket på 64.300 rein tilsvarte en reduksjon på nesten 30 % i forhold til tidligere fastsatt høyeste reintall for Vest-Finnmark (ca. 90.000 rein). Tilpasning til vedtaket ble forutsatt fullført innen 1. april 2005.

Et eget prosjektkontor i Kautokeino har hatt ansvaret for å lede arbeidet med reintalls-tilpasningen i nær dialog med næringen. I dette arbeidet har frivillig reduksjon av reintall gjennom bonusordninger og avvikling av driftsenheter mot økonomisk kompensasjon stått sentralt. Siden våren 2002, da prosjektkontoret startet opp sitt arbeid, har 29 driftsenheter fra Vest-Finnmark avviklet gjennom innløsning eller andre strukturtiltak. 19 av disse driftsenhetene har avviklet i 2005. Gjennom denne reduksjonen, som utgjør 11 % av antallet driftsenheter per 31. mars 2002, har tilpasningsarbeidet bidratt til en vesentlig lette i potensialet for reintallsøkning.

I tillegg til avviklingsordningene ble det som et ledd i arbeidet med reintallstilpasning i Vest-Finnmark innført to økonomiske bonusordninger for å få redusert reintallet til det fastsatte innen 1. april 2005. Ordningene var rettet henholdsvis mot de som avviklet ("avviklingsbonus" på 1.500 kr per rein fratrukket bevoktningsrein) og de som reduserte sitt reintall ("reduksjonsbonus" på 500 kr per rein). For begge bonusordningene var reintallet per 1. april 2002 utgangspunktet. Det vil si at det skulle utbetales bonus for reduksjonen av reintall først når reintallet var kommet ned til "2002-nivå". En annen forutsetning for bonusutbetalingene var at de enkelte distrikter måtte ha inngått en driftsavtale med Reindriftsforvaltningen med en bindende plan for reintallsreduksjon. Bonusordningen gikk ut 1. april 2005. Gjennom ordningenes virketid ble det ikke inngått noen slike bindende avtaler med distriktene om reintallsreduksjon. Driftsenheter som avviklet fikk imidlertid generell dispensasjon fra dette vilkåret og fikk utbetalt "avviklingsbonus". "Reduksjonsbonus" har vært aktuelt kun for ett distrikt med to driftsenheter, som har redusert reintallet i samsvar med fastsatt tall for distriktet.

Gjennom tilpasningsperioden har arbeidet møtt store utfordringer. Disse omfatter blant annet flere år med særdeles gode produksjonsforhold og problemer med omsetning av reinkjøtt. Disse forholdene har i kombinasjon med andre faktorer bidratt til at reintallet har økt vesentlig. Uten reduksjonen i antall driftsenheter ville økningen trolig ha vært enda større.

Reindrifststyret vedtok på slutten av 2005 å evaluere prosessen med fastsettelse av høyeste reintall i Vest-Finnmark, en prosess som det fra næringens side har vært reist mye kritikk mot. Denne evalueringen vil bli gjort i 2006.

2.1.2. Arbeidet med rammebetingelser i Finnmark

I desember 2004 og januar 2005 vedtok Reindrifststyret nye grenser i Karasjok og Polmak. Begge vedtakene var tuftet på en omfattende gjennomgang av de ulike vintersiidaers beitebruk i perioden 1954-2003, i lys av de prinsipper som reinbeiterettsutvalget nedfelte i sin gjennomgang av de midlertidig vedtatte sonegrensene i Vest-Finnmark, samt en bred høringsprosess både i forkant og etterkant av framleggelse av høringsdokument.

Det første vedtaket (sak 57/04) omfatter en øst-vest deling av høst/vinter/vårbeitene i Karasjok (distriktene 17 og 18), ny grense mellom Karasjok og Polmak og nye grenser internt i Polmak. Reindrifststyret forutsatte at det skulle settes ned et utvalg for nærmere vurdering av rettighetsforholdene i ”de omtvistede områdene” etter mønster fra reinbeiterettsutvalgets arbeid vedrørende soneinndeling i Vest-Finnmark. De ”omtvistede” områdene vil i hovedsak si den sørlige delen av grensedragningen mellom Karasjok vest og Karasjok øst (sør for Karasjok). Reindriftssjefen arbeider nå med å få satt ned et utvalg som skal gjøre disse vurderingene.

Det andre vedtaket (sak 3/05) omfatter en sammenslåing av de fem sommerbeitedistriktene i Karasjok vest til ett stort distrikt (distrikt 16-Kárášjoga oarjabealli), som også innbefatter vår/høst- og vinterbeitene lenger sør. Distriktet tilsvarende det som tradisjonelt har vært det vestre flyttesystem i Karasjok. Innenfor dette distriktet er det videre fastsatt grenser for 11 beitesoner; én for hver av de 10 sommersiidaene i tillegg til én vår/høst- og vinterbeitesone. Et styre for det nye distriktet ble organisert i løpet av våren 2005, med lik representasjon fra de ulike sommersiidaene. Reindriftsagronomen i Øst-Finnmark har ansvaret for oppfølging av det nye distriktet. Selv om det har vært visse problemer i oppstartsfasen, er det generelt en positiv innstilling i det nye distriktet til den nye organiseringen.

I kjølvannet av arbeidet med nye grenser i Karasjok og Polmak har Reindriftssjefen også iverksatt gjennomgang av områdegrensen mellom Øst-Finnmark og Vest-Finnmark, samt arbeid med nye beitetider og høyeste reintall. Det er en almen aksept for at det her er et behov for nye bestemmelser. I første omgang er arbeidet med områdegrensen og nye beitetider i det nye distrikt 16-Kárášjoga oarjabealli prioritert.

Det er også behov for å gjennomgå distriktsgrensene lengst øst i Varanger. Arbeid med grensedragninger i dette området var planlagt startet opp i løpet av 2005, men ble utsatt på grunn av uforutsette hendelser. Arbeidet vil påbegynnes i 2006.

Arbeidet med distrikts/soneinndeling for Vest-Finnmark er ferdigstilt. Vest-Finnmark reinbeiteområde er delt inn i tre beitesoner; østre, midtre og vestre beitesone. Sonegrensene er fastsatt av Reindrifststyret, og er i tråd med reinbeiterettsutvalgets innstilling. Det videre arbeidet i Vest-Finnmark består av inndeling av vinterbeiteområdet på siidanivå. Det

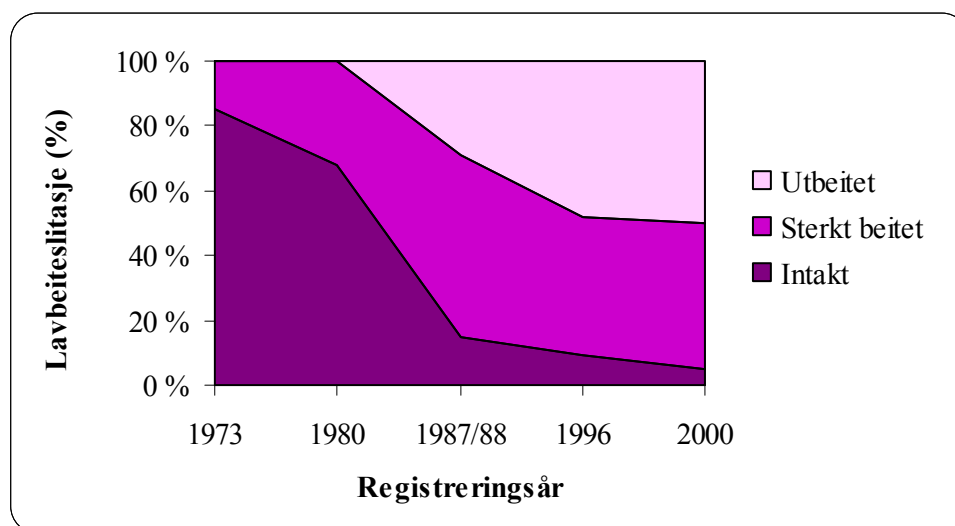
innebærer at siidaer inngår bruksavtaler som regulerer beitebruk og flytteregler for vår-, høst- og vinterbeiteområdene. Arbeidet er så vidt igangsatt, og vil bli videreført i 2006.

2.1.3. Fastsetting av øvre reintall i Øst-Finnmark reinbeiteområde

Grunnlagsarbeidet med innsamling av data er igangsatt. I løpet av 2006 vil det bli gjort en samlet vurdering av prosessene som har vært gjennomført i Vest-Finnmark. Dermed vil man avvente konklusjonen fra denne vurderingen før man går i gang med fastsettelse av øvre reintall i Øst-Finnmark.

2.1.4. Overvåkningsprogrammet for lavbeitene i Finnmark

De siste 25 årene har det vært sterkt fokus på tilstanden til lavbeitene på Finnmarksvidda. Undersøkelser basert på satellittbilder tatt på 1970-, 1980- og 1990-tallet dokumenterte en klart negativ utvikling i lavbeitene (se figuren under).

Lavbeitenes tilstand i indre Finnmark i perioden 1973-2000, basert på data fra NORUT.

På bakgrunn av den kritiske lavbeitesituasjonen, og for å framskaffe kunnskapsgrunnlag for den framtidige forvaltningen av lavbeitene, igangsatte Reindriftsforvaltningen i 1998 et overvåkningsprogram. Programmet har omfattet både felt- og satellittregistreringer av lavbeitene, og er blitt gjennomført av NINA (bakkedelen) og NORUT (satellittdelen).

Sommeren 2005 ble NINA engasjert på ny for å følge opp sin del av overvåkningsprogrammet. Resultatene er nå under bearbeiding, og vil trolig kunne fortelle noe om effekten på lavbeitene av flere påfølgende vintre med svært gunstige klimatiske forhold (lite snø, tidlig vår og et større areal tilgjengelig for beite), kombinert med de siste årenes reintallsvekst. Foreløpige konklusjoner, basert på generelle førsteinntrykk samt analyser av feltruter i den vestlige delen av studieområdet, tyder på at lavbeitene generelt sett har forbedret seg.

2.1.5. Tapsforebyggende tiltak i forhold til rovvilt

Våren 2004 behandlet Stortinget St.meld. nr.15 (2003-2004) om "rovvilt i norsk natur". Det ble da innført en del nye forvaltningsregimer med hensyn til etablering av forvaltningsregioner, rovviltneemnder og fastsatt bestandsnivå for hver enkelt art innen regionene. Det er nå under utarbeidelse forvaltningsplaner i disse forvaltningsregionene. Bestandsregulering av

rovviltartene skal fortsatt skje gjennom den tidligere ordningen med lisens-/kvotejakt. Utenfor ordinær jakttid skal man kunne benytte betingede fellingstillatelser når skadeomfanget tilsier behov for slike tiltak.

Reindriftsforvaltningen har vurdert utviklingen i reindriften i forhold til rovvilttap. Det er foretatt en gjennomgang av taps- og produksjonstall fra de siste årene som beskriver utviklingen i reindriften i Troms, Nordland og Nord-Trøndelag. I disse områdene har det erfaringsmessig vært store utfordringer knyttet til rein og rovvilt. Det er foretatt en gjennomgang av erfaringene med tapsforebyggende tiltak, gjeldende erstatningsordning og det nye forvaltningsregimet for rovvilt. Reindriftsforvaltningen konkluderer med at de ulike tiltakene i de ulike reinbeiteområdene tilsier med få unntak at de forebyggende tiltakene ikke hatt noen virkning. Kostnadene er meget store, mens effektene er vanskelig å måle direkte. I de fleste tilfeller har vi imidlertid sett at man gjennom tiltak som intensiv gjeting, klaving i gjerde og føring har klart å utsette eller forskyve tapene. Når tiltaket avsluttes skjer imidlertid tapene likevel. Reindriftsforvaltningen er av den oppfatning at det mest kostnadseffektive tapsforebyggende tiltaket i reindriften vil være et større uttak av skadedyr.

2.1.6. Radioaktivitet

I løpet av 2004 ble Reindriftsforvaltningens arbeid med atomulykkesberedskap og radioaktiv forurensning prioritert opp, bl.a. gjennom intern fordeling av ansvar og styrking av personellsiden gjennom avtale med Statens strålevern om samarbeid. Dette arbeidet ble videreført i 2005, og har fokusert på:

- Gjennomgang av dagens regelverk og praktisering av tiltak mot Tsjernobylforurensningen.
- Gjennomgang av nåværende forurensningsnivåer i de forskjellige reinbeiteområder.
- Oppfølging av Lorakon-evalueringen fra 2003 og arbeidet etter dette.
- Opprettholde beredskap og kompetanse pga. at reindriftnæringen vil være en utsatt næring ved et framtidig radioaktivt nedfall.

Vinteren 2004-05 var det generelt lave konsentrasjoner av radioaktivitet i rein, og ingen distrikter eller tamreinlag måtte føre dyr før slakting. I de mest forurensede områdene ble det i enkelte dyr målt konsentrasjoner over 6.000 Bq/kg, og de observerte gjennomsnittskonsentrasjonene høsten og vinteren 2004/05 ser ut til å bekrefte en saktere nedgang i konsentrasjoner enn de første 10-15 årene etter Tsjernobyl-ulykken. I et distrikt ble det målt høyere konsentrasjoner enn på mange år, noe som gjør at det fortsatt er behov for oppfølging og kartlegging av forurensningen. Det lyktes ikke Mattilsynet og Statens strålevern å få på plass nytt måleutstyr for radioaktivitet i levende reinsdyr i løpet av 2005.

2.1.7. Landgangsfartøy

Forsvarets landgangsfartøyer (LGF) er benyttet til frakt av rein fra øy- og ytterdistriktene vår og høst i Nord-Troms og Finnmark som en permanent ordning siden 1970. Reindriftsforvaltningen har administrert transporten med midler over Reindriften utviklingsfond.

I 2003 ble Forsvarets landgangsfartøy solgt til Seaworks i Harstad. Siden høsten 2003 har Seaworks fraktet rein fra øy- og ytterdistriktene i Nord-Troms og Finnmark.

Transport antall rein	2005	2004
Vår	17.555	14.820
Høst	7.631	9.262
Totalt	25.186	24.082

2.1.8. Grensegjerdet mot Finland og Russland

Gjerdestrekningen mot Finland som er norsk vedlikeholdsansvar er på 249 km. Hele denne strekningen var for få år siden i så dårlig forfatning at den måtte fornyes i sin helhet. Gjenoppbyggingen ble ferdig sesongen 1998. På grunn av noen ”uheldige” trasévalg, er det imidlertid noen strekninger som må endres.

Gjerdestrekningen mot Russland er på ca. 200 km. På grunn av tidligere manglende bevilgninger til gjerdet mot Russland, har det vært brukt midler av den ordinære gjerdebevilgningen til grensegjerdene. Det ble i sesongen 2005 oppført ca. 11 km nytt gjerde mot Russland på strekningen fra Korpfjell og vestover, og på to strekninger mot Russland i Passvik. Det er i tillegg på samme strekning skiftet ut stolper og netting over en strekning på ca. 3 km. Det er videre utført vedlikehold på hele strekningen mot Russland, fra Storskog og videre på strekningen mot Grense-Jakobselv.

På alle gjerdestrekningene fra Sør-Trøndelag til Grense-Jakobselv har det vært foretatt ”nødsarbeid” som igjen har medført at enkelte ”nyoppførte” gjerdestrekninger har kollapset. Dette er på grunn av manglende midler.

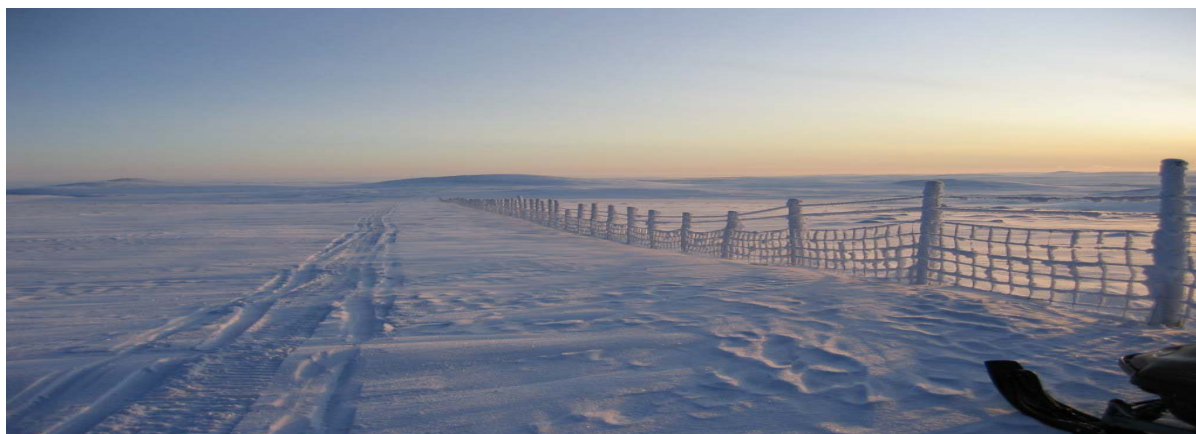

Foto: Johan Ingvald Hætta, Reindriftsforvaltningen

2.2. Arealvern

Inngrep og forstyrrelser innenfor reinbeiteområdene har akselerert de siste tiårene. Gjennom FNs miljøprogram UNEP er det dokumentert at vi med dagens utbyggingshastighet kun vil ha små arealer igjen for reindrift i 2050. På bakgrunn av dette er det et behov for å få et styrket vern av reindriftenes arealer, og da særlig de arealene som er avgjørende for en bærekraftig reindrift. Reindriftenes Utviklingsfond (RUF) har støttet NINA som norsk bidragsyter til UNEP prosjektet, og Reindriftsforvaltningen mener at resultatene dokumenterer at arealforvaltningen må legges om slik at resterende reindriftsarealer sikres også i kommende år.

2.2.1. Aursundensaken

Landbruks- og matdepartementet søkte Røros kommune i 2005 om å oppføre et sperregjerde nord for Aursunden over en strekning på ca. 40 km. Hensikten med gjerdet var å hindre at reinen gjør skade på innmark, sikre tilstrekkelig utmarksbeite for de aktive husdyrbrukerne, samt bedre driftsforholdene både for aktive jordbrukere og reindriftsutøvere. Ca. 20 km av gjerdet vil gå i utmarka nord for Aursunden, og måtte behandles etter plan- og bygningsloven. I denne forbindelse var det naturlig å dele prosjektet i to. Etter grovstikking og kartfesting av traséen høsten 2004, ble denne utmarksdelen av gjerdeprosjektet sendt ut på anbudskonkurranse våren 2005. Materiell til 20 km ble kjøpt inn. Det ble også lagt ut på anbud uttransport av materiell og oppsetting av gjerdestrekningen. Materiellet ble deponert på et strategisk sted like øst for Glåmos, klart til utkjøring på snøføre i april 2005. Da planmyndigheten Røros kommune ikke kunne tillate bygging etter den foreslåtte trasé, ble arbeidet med utkjøring og bygging utsatt. Kommunens vedtak ble påklaget av tiltakshaver Landbruks- og matdepartementet. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag behandlet klagesaken 6. februar 2006, der Landbruks og matdepartementet ikke fikk medhold.

Innmarksdelen(e), dvs. gjerde rundt innmarka vest for Aursunden og videre nordover i Rugldalen, anses enklere å få realisert i og med at slike gjerder hjemles i jordloven. Disse tiltak er inntegnet på kart og oversendt Landbruks- og matdepartementet, og har ikke vært ute på anbud ennå.

2.2.2. Verdiklassifisering av reindriften arealer

Reindriftsforvaltningen planlegger å verdiklassifisere arealene gjennom et trinnvis arbeid. Første trinn vil være å utvikle en metode for å prioritere arealene, mens andre trinn vil være gjennomføringen av prioriteringsarbeidet.

I løpet av året har Reindriftsforvaltningen vært i kontakt med andre myndigheter, spesielt reindriftsmyndighetene i Sverige, for å klarlegge hvordan de har prioritert sine arealer. I juni arrangerte Reindriftsforvaltningen et seminar sammen med NRL der formålet var å belyse problematikken omkring prioritering av areal. På seminaret ble det nedsatt en felles arbeidsgruppe mellom RF og NRL for å jobbe med metodeutvikling. Før gruppen satte i gang med arbeidet har det vært nødvendig med en avklaring fra MD om det kan være aktuelt å underlegge prioriterte reindriftsarealer vern gjennom Rikspolitiske bestemmelser/ Rikspolitiske retningslinjer etter plan- og bygningsloven. MD har ikke avklart dette spørsmålet ved utgangen av året, men har signalisert at de ønsker et møte om temaet tidlig i 2006. Første møte i den oppnevnte arbeidsgruppen til RF/NRL vil bli holdt i 1. kvartal i 2006.

2.2.3. Vindmøller

Landbruks- og matdepartementet ga Reindriftsforvaltningen i oppdrag å foreta en Tematisk konfliktvurdering av alle vindkraftprosjekter som var meldt eller konsesjonssøkt pr. 01.06.05. De Tematiske konfliktvurderingene ble utarbeidet etter spesifikke retningslinjer fra LMD. Områdekantorene til Reindriftsforvaltningen har gjennomført utredningene, mens Reindriftsforvaltningen i Alta har kvalitetssikret vurderingene og satt karakter. Til sammen er 24 ulike vindkraftprosjekter vurdert.

Ingen prosjekter fikk karakteren A (Ingen konflikt), og ingen prosjekter fikk karakteren E (svært stor konflikt). Prosjektene fordelte seg på kategoriene mindre konflikt (B), middels konflikt (C) og stor konflikt (D).

2.2.4. Arbeid med å dokumentere reindriftens arealbruk m.m.

Arbeidet med å dokumentere reindriftens arealbruk og sikre reindriftsarealer opptar ca. sju stillinger i etaten. Dette tilsvarer i gjennomsnitt en person pr. områdekontor. Mye av arbeidet utføres i løpende prosesser som kommuneplanlegging, reguleringsplanarbeid, konsesjonssaker m.m. Reindriftsforvaltningen har også deltatt på en rekke seminarer og bidratt med innlegg som visualiserer arealbruken og dokumenterer behovet for store og sammenhengende reindriftsarealer.

Reindriftsforvaltningen har avholdt et internt kurs med tema arealforvaltning. Hovedfokus på seminaret var den nye forskriften om Konsekvensutredninger.

Foto: Reindriftsforvaltningen

2.2.5. Endringer av lover og forskrifter og økt kompetanse

Det har ikke vært vedtatt lovendringer av vesentlig betydning for Reindriftsforvaltningens oppgaver tilknyttet arealsaker i 2005, men det er vedtatt nye forskrifter om Konsekvensutredninger. De nye forskriftene sikrer reindriftsfaglige utredninger når reindriftsinteressene tilsier at det er behov for utredning, samt at de utløser krav om KU ved mindre gjerdetiltak i reindriften enn det som var tilfelle etter gamle forskrifter. Mindre gjerdetiltak vil si reingjerder over 30 km. Reindriftsforvaltningen i Alta vil for disse gjerdetiltakene være ansvarlig myndighet.

Reindriftsforvaltningen har også brukt en del tid på å utarbeide veiledningsmaterieell til søknadene om oppføring av reingjeterhytter. Forskriften hyttene oppføres etter er fastsatt av Landbruksdepartementet i 1982, og det vil være naturlig å endre disse forskriftene dersom plan- og bygningsloven endres i 2006.

2.2.6. Innsigelsessaker etter plan- og bygningsloven

NIBR vil våren 2006 legge fram sluttrapporten for et RUF-støttet forskningsprosjekt kalt "Inngrep i reinbeiteland og inngrepssaker i arealplansystemet" (ved Ivar Lie, NIBR, avd. Nord-Norge). Reindriftsforvaltningen vil i 2006 følge opp rapporten med forslag om tiltak som kan forbedre og kvalitetssikre etatens behandling av plan- og innsigelsessaker.

2.2.7. Kart og kartverktøy

Reindrifftsforvaltningen har i 2005 forhandlet med Norge Digitalt med sikte på å slutte seg til kartsamarbeidet. Norge Digitalt er et bredt samarbeid mellom virksomheter som har ansvar for å fremskaffe stedfestet informasjon og/eller er store brukere av slik informasjon. Samarbeidet har sin forankring i St.meld. nr. 30 (2002-2003), "Norge digitalt" - et felles fundament for verdiskaping, som ble behandlet i Stortinget 18.06.2003.

Etter omlegging av distriktsgrensene i Øst-Finnmark reinbeiteområde har Reindrifftsforvaltningen oppdatert eget kartmateriale for området. De nye datasettene er oppdatert slik at de holder kravspesifikasjonene til Norge Digitalt.

I 2005 har tre medarbeidere fra Reindrifftsforvaltningen deltatt på kurs i ArcGis. Overgangen fra ArcView til ArcGis er svært krevende, og etaten må regne med å bruke minst ett år til på å sette seg inn i ny programvare og legge om databasene.

2.3. Reindrifftsbasert næringsutvikling

2.3.1. Økt verdiskaping i reindrifften

Gjennom samarbeid med næringens organer og andre aktører skal Reindrifftsforvaltningen være en bidragsyter for økt verdiskaping i reindrifften. Reindrifftsforvaltningens muligheter for å bidra i verdiskapingen er i stor grad avhengig av de rammer som gis gjennom Reindrifftsavtalen. For 2005 har dette begrenset seg til avsetningen til VSP-rein og øremerking av midler til slaktebusser i Finnmark. Utover dette har ikke Utviklingsfondet hatt frie midler som kunne brukes direkte til verdiskaping.

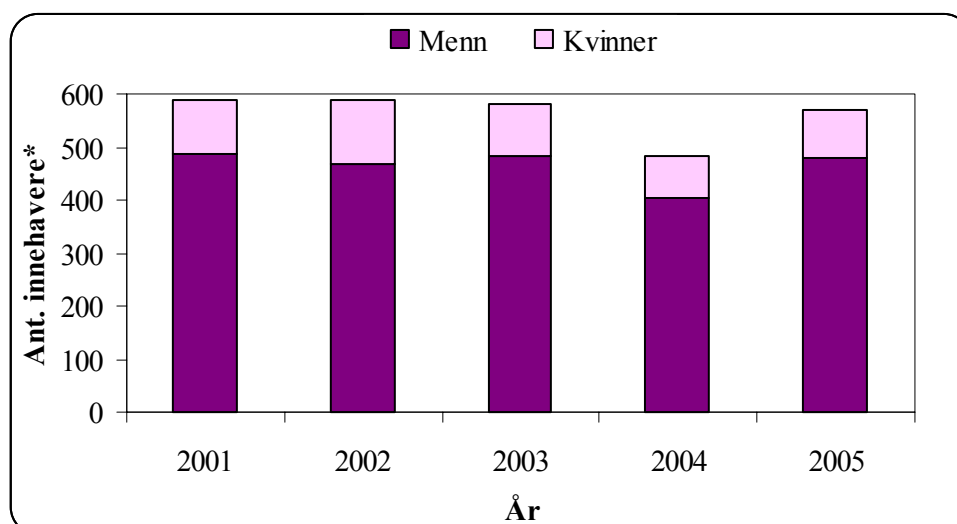
Sommeren 2004 ble Boalvvir opprettet som en konsekvens av den dårlige markedssituasjonen for reinkjøtt, samt et mål om å beholde størst mulig del av verdiskapingen hos produsentleddet. Utviklingsfondet støttet Boalvvir med 3,0 mill. kr i rentefritt lån for å styrke deres kapital for kjøp av rein. Under etablering og utvikling har selskapet mottatt støtte fra både VSP-rein og RUF.

Utviklingsfondet har videre bidratt med støtte til opprettelsen av mobilslakteanlegget North Cape Rein, som nå har inngått et samarbeid med Boalvvir. Sammen har disse to aktørene i dag en sentral rolle i den reineiereide verdiskapingskjeden.

Resultatet av den støtte som er gitt over RUF og VSP-rein, kan ikke måles nøyaktig. Men man har siden høsten 2005 registrert en jevn økning i kjøttprisen betalt til reineier.

2.3.2. Styrke kvinnenens posisjon i reindrifften

Figuren på neste side viser at reindrifften er en mannsdominert næring. Av til sammen 569 aktive driftsenheter i Norge i 2005, hadde 89 driftsenheter kvinnelige ledere (16 %). Fordelingen mellom kvinnelige og mannlige driftsenhetsinnehavere har vært tilnærmet uendret over tid. Når det gjelder fordeling av totalt reintall mellom kvinnelige og mannlige reineiere i 2005, var fordelingen 24 % for kvinner og 76 % for menn. Det er med andre ord en noe høyere andel kvinnelige reineiere enn det er kvinnelige ledere.

*Fordeling av antall driftsenhetsinnehavere etter kjønn. *For felles driftsenheter er kjønnsfordelingen foretatt etter den av ektefellene som står oppført først i Melding om reindrift.*

For å styrke kvinnes posisjon i reindriften, er det fra og med Reindriftsavtalen 2001/02 øremerket 1,0 mill. kr årlig til kvinnerettede tiltak. Formålet med satsingen er å sikre og øke kvinners deltagelse i reindrift og reindriftsrelaterte aktiviteter, legge forholdene til rette for yrkesmessig likeverd mellom menn og kvinner i reindriftnæringen, sikre at kvinner bidrar til å styrke og videreutvikle det samiske kulturinnholdet i næringen, samt bidra til å synliggjøre kvinners verdiskaping i reindriftnæringen. Midlene er forutsatt brukt til tiltak som ikke finansieres via eksisterende støtteordninger, men som vil ha en utfyllende effekt i forhold til verdiskapingsprogrammet og verdiskapings-satsingen innenfor Reindriften utviklingsfond (RUF) og Samisk utviklingsfond (SUF). Forvaltningen av midlene er lagt inn under RUF-styret.

I 2005 har Reindriftsforvaltningen utarbeidet strategiplan og retningslinjer for midler avsatt til kvinnerettede tiltak over Reindriftsavtalen. RUF har behandlet og godkjent planen og retningslinjene i møte den 26.09.05.

Videre har Reindriftsforvaltningen i 2005 utarbeidet forslag til *Virksomhetsplan for Reindriftsforvaltningen i kvinne- og familiespørsmål*. Denne skal diskuteres og bearbejdes internt før endelig virksomhetsplan foreligger.

Av øvrige tiltak i 2005 kan det nevnes at Reindriftsforvaltningen, som sekretariat for Økonomisk utvalg, har bidratt til å synliggjøre kvinnes arbeid i reindriften gjennom et eget underkapittel om "Kvinner i reindriften" i Totalregnskapets kapittel 7.2.

2.3.3. Markedstiltak

For 2005 ble det avsatt 3,1 mill. kr over Reindriftsavtalen til markedsfremmende tiltak. Det ble gjennomført tre kampanjer (vår, høst og jul). Alle kampanjene ble vist på TV2, TV Norge og TV3. Det ble også annonsert på Internett med kobling opp mot Matprat.no og tilhørende oppskrifter og informasjon om reinkjøtt.

Reindriftsforvaltningen har hatt observatørstatus i Kontaktforum for aktørene i kjøttbransjen, som er opprettet i regi av NRL. En av oppgavene til dette forumet, er å gi råd i forbindelse med markedsførings tiltak. I 2005 har Reindriftsforvaltningen deltatt på to møter, der det blant annet ble konkludert med å anbefale bruk av markedsføringsmidler til høst- og julekampanjer.

Etterspørselen etter reinkjøtt i markedet synes med utgangspunkt i markeds- og medieundersøkelser å være økende. Slakteuttaket har gått noe ned i 2005 i forhold til foregående år, noe som kombinert med større etterspørsel har ført til svært små lagre av reinkjøtt. Reindriftsforvaltningen antar at markedsføringstiltakene har hatt en vesentlig innvirkning på omsetning av reinkjøtt og den positive utvikling i prisbildet.

2.4. Tilskuddsforvaltning

Reindriftsforvaltningen skal i tilskuddsforvaltningen arbeide for å sikre rask og lik behandling av de enkelte utøverne i de ulike reinbeiteområdene. Reindriftsforvaltningen skal videre medvirke til et enklere og bedre regelverk og bedre forståelse av virkemidlenes innhold.

2.4.1. Tilskudd til driftsenheter, tamreinlag og distrikter

For driftsåret 2004/05 ble meldingene og tilskuddssøknadene behandlet i mai-juni 2005. Tilskuddssøknadene ble behandlet til 1. juli, med unntak av enkelte søknader hvor man trengte tilleggsopplysninger.

Som et ledd i en forbedring av saksbehandlingstiden og saksbehandlingen generelt, gjennomførte Reindriftsforvaltningen i 2005 en prøveordning der kontoret i Vest-Finnmark også behandlet tilskuddssøknadene fra Nordland. Man hadde også en prøveordning der reineiere i Nord-Trøndelag kunne levere melding om reindrift og søknad om tilskudd over Internett. Erfaringen første året var at svært få benyttet muligheten til å levere søknaden over Internett.

I praksis er behandlingen av distriktstilskudd avhengig av tilskuddsbehandlingen for driftsenheter. Dette har sammenheng med at størrelsen på distriktstilskuddet for et distrikt varierer med antallet driftsenheter i distriktet som får produksjonstilskudd. Søknadsbehandlingen skjer derfor etter at tilskuddsbehandlingen for driftsenhetene i distriktet er ferdig. Tilskuddssøknadene var ikke ferdigbehandlet før etter sommerferien.

Reindriftsforvaltningen har utarbeidet veileder for alle tilskuddsordninger over Reindriftsavtalen. Denne er oversendt Landbruks- og matdepartementet den 01.03.06.

2.4.2. Telling av rein

Det er i 2005 foretatt telling av rein i Øst-Finnmark og delvis i Vest-Finnmark. Telling i Øst-Finnmark ble gjennomført i tidsperioden 01.11.04 til 01.03.05. I tillegg ble det gjennomført forkontroll og etterkontroll i Reinbeitedistrikt 18 Karasjok felles vinterbeiter, og i distrikt 6. Reindriftsforvaltningen Vest-Finnmark har bistått Reindriftsforvaltningen Øst-Finnmark i gjennomføringen av tellerarbeidet. Det er i forbindelse med tellingen foreløpig ikke funnet større avvik mellom telleresultat og utøvernes egen rapportering.

Reindriftsforvaltningen Vest-Finnmark gjennomførte offentlig reintelling i 2004, og skal for driftsåret 2005/06 også gjennomføre telling i alle reinbeitedistrikter i Vest-Finnmark reinbeiteområde. Pr. 31.12.05 er det gjennomført telling i 19 av 31 siidaer. 10 Siidaer har søkt om og fått dispensasjon fra forskriften om telling etter 1. januar 2006.

I Vest-Finnmark ble det etter den offentlige tellingen i 2004 avdekket sju tilfeller av underrapportering av reintall i forhold til reineierens egne tall oppgitt i Melding om reindrift. Tre av disse sakene ble i 2004/05 politianmeldt med grunnlag i mistanke om bedrageri. Vest-

Finnmark politidistrikt har i løpet av 2005 ikke behandlet sakene. Det ble i 2005 fremsatt krav om tilbakebetaling av urettmessig utbetalt tilskudd i alle disse sju sakene.

Foto: Reindrifftsforvaltningen

2.4.3. Konfliktforebyggende tiltak

Reindrifftsforvaltningen er stadig involvert i saker der ulike næringsinteresser er representert. Eksempler fra 2005 er by/rein-saken fra Hammerfest og beitegrensesaken fra Alta. For å forebygge konflikter i denne typen saker, har Reindrifftsforvaltningen blant annet deltatt på og innkalt til møter, vært representert i ulike arbeids- og utredningsgrupper og gitt informasjon og veiledning via ulike kanaler. I eksemplet fra Hammerfest har Reindrifftsforvaltningen vært involvert i byggingen av et testgjerde på en del av strekningen (ca. 2 km), for å finne ut om gjerdet tåler belastningen av snø og is. Gjerdeprosjektet i Hammerfest vil bli sluttført i 2006.

For øvrig kan det nevnes at det i følge Innovasjon Norge ble utbetalt i overkant av 1 mill. kr til konfliktforebyggende tiltak mellom reindrift og jordbruk i 2005. Midlene var fordelt mellom fire prosjekter i Sør-Trøndelag/Hedmark, tre prosjekter i Øst-Finnmark, et prosjekt i Vest-Finnmark og et prosjekt i Nordland. I disse sakene er Reindrifftsforvaltningens lokalkontorer sterkt involvert i form av dialog med kommuner og de ulike interessene, samt kontroll av oppførte gjerder.

2.5. Samhandling - Informasjon

2.5.1. Informasjonsvirksomhet

Reindrifftsforvaltningen driver med informasjonsvirksomhet om aktuelle problemstillinger knyttet til reindrift i alle sammenhenger i møte med reindrifftsneringen og offentlige institusjoner. Videre har det kontinuerlige informasjonsarbeidet i 2005 blitt gjort gjennom følgende virksomhet:

Reindrifftsnytt

Reindrifftsnytt kommer ut med fire nummer i året, gjennomsnittlig 52 sider pr. magasin. Magasinet har ca. 1.400 abonnenter og henvender seg til reindrifftsutøvere og forvaltning i og rundt reindrifftsneringen. Magasinet har reindrifftsnyheter/aktuelle problemstillinger fra alle reinbeiteområder. I tillegg er det viet plass til relevante forskningssaker og saker av kulturell art. Magasinet er også tilgjengelig på nettsidene til Reindrifftsforvaltningen.

Nettjenesten www.reindrift.no

Reindrifftsforvaltningens nettside oppdateres kontinuerlig med aktuelle reindrifftsrelaterte saker. I tillegg til nyhetssaker finnes alle publikasjoner, virkemidler, søknadsskjemaer osv. fra Reindrifftsforvaltningen på nett, både på norsk og nordsamisk. Den samiske nettsiden er noe mangelfull til tider, da det er begrenset med oversetterkapasitet i Reindrifftsforvaltningen.

I 2005 ble det forsøkt med elektronisk levering av Melding om reindrift for alle driftsenheter i Nord-Trøndelag. Det var altfor få som leverte inn elektronisk, slik at det ikke er grunn til si noe om hvordan ordningen fungerte. Tjenesten skal videreutvikles i 2006.

Reindrifftsbilag i Finnmark Dagblad

Reindrifftsforvaltningen har gitt tilskudd til Finnmarks største dagsavis med 19.000 abonnenter for å utarbeide en temaavis høsten 2005. Finnmark Dagblad har gjennom sitt reindrifftsbilag satt fokus på de positive sidene ved reindrifften for på den måten øke forståelsen i samfunnet omkring den verdiskapingen reindrifften bidrar med i fylket, samtidig som utfordringene reindrifftens står overfor også er beskrevet i avisa.

Informasjonsmateriell om samiske forhold

Reindrifftsforvaltningen har deltatt i en referansegruppe for et prosjekt der målet er å få utviklet informasjonsmateriell som er enkelt å oppdatere om samiske forhold på flere språk. Reindrift er ett av temaene i informasjonsmateriellet. Prosjektet ledes av Kommunal- og regionaldepartementet.

Ressursregnskap og Totalregnskap for reindrifftsneringen

Hvert år utarbeides det et ressursregnskap fra siste driftsår i reindrifften. I ressursregnskapet følges utviklingen i neringen områdevis og på distriktsnivå mht. reintall, utøvere, produksjon osv.

Reindrifftsforvaltningen er sekretariat for Økonomisk utvalg som utarbeider totalregnskapet. Dette regnskapet viser hvilke verdier som skapes i neringen samlet sett ved utnyttelse av produksjonsfaktorene arbeid og kapital.

Både ressursregnskapet og totalregnskapet finnes på Reindrifftsforvaltningens nettsider.

2.5.2. Forskning

For 2005 avsatte avtalepartene 4,5 mill. kr til forskning og formidling. Det ble for 2004 innvilget støtte til 11 prosjekter med et samlet beløp på 4,2 mill. kr. På temaer fordeler prosjektene seg slik:

Beite og produksjon:	3 prosjekter.
Areal og inngrep:	4 prosjekter.
Verdiskaping:	4 prosjekter.

Ett av prosjektene klarte ikke å oppfylle kravene til finansiering utenfor Reindrifftsavtalen, og bevilgningen ble derfor trukket tilbake. En større andel av prosjektene som ble støttet

inneholder temaer som er direkte relatert til kjøttkvalitet, dyrevelferd og verdiskaping. Prosjektene antas å kunne gi informasjon som er direkte anvendbar i reindriften.

2.6. Internadministrasjon

2.6.1. Kompetanseutvikling

Reindriftsforvaltningen har siden 2002 hatt fokus på intern kompetanseutvikling. Det er for 2005 også avsatt midler til dette formål. Ansatte på de ulike kontorene og i Alta har gjennomført diverse kurs og opplæring. Spesielt er kompetansen styrket ved ulike temaer som innkjøp, juss, areal, arkiv, personal- og økonomi.

2.6.2. Nytt elektronisk lønns- og personaldatasystem

I 2004 ble Senter for statlig økonomistyring (SSØ) etablert som egen virksomhet under finansdepartementet. Målsettingen med etableringen var å styrke økonomistyringen i staten. Opprettelsen av SSØ skjedde gjennom å samle ressurser fra Finansdepartementet, Skattedirektoratet og skattefogdkontorene. Som tidligere kunde av skattefogdkontoret i Vadsø, medførte dette at man i Reindriftsforvaltningen måtte ta stilling til hva man ønsket å gjøre videre – inngå samarbeidsavtale med det nyopprettede SSØ eller kjøpe lønns- og regnskapstjenester fra andre leverandører. Valget falt på SSØ, noe som innebar at man fra og med 1. mai 2005 tok i bruk det elektroniske lønns- og personalsystemet SAP HR. Den viktigste begrunnelsen for valget, var at denne systemløsningen ivaretar de krav som er nedfelt i Statens personalhåndbok, økonomireglementet og statens øvrige avtaleverk på lønns- og personalområdet.

2.6.3. Organisasjons- og ledelsesutvikling

Reindriftsforvaltningen har gjennom 2005 hatt faste møter med de lokale lederne for områdekontorene. I dette forum tas det tak i ulike problemstillinger som er viktige for å utvikle organisasjonen videre. I 2005 har det bl.a. vært arbeidet med den videre oppfølgingen av LD-rapporten (rapport fra en arbeidsgruppe oppnevnt av Landbruksdepartementet vedr. gjennomgang av ulike sider ved Reindriftsforvaltningen). Forvaltningen har hatt tre interne arbeidsgrupper som skulle ta for seg ulike tema. Gruppene behandlet henholdsvis reindriftsloven, Reindriftsavtalen og andre forhold (dvs. utfasing, effektivisering og spesialisering av oppgaver). Gruppen som behandlet ”andre forhold” har levert sin vurdering, og gruppen som behandlet Reindriftsavtalen er i slutfasen. Gruppen som behandlet reindriftsloven har avsluttet sitt arbeid, all den tid en endret reindriftslov forventes å foreligge innen relativt kort tid. Arbeidsgruppenes forslag vil bli behandlet i 2006.

2.6.4. IKT

Arbeidet med å skifte ut/modernisere serverne i Reindriftsforvaltningen ble påbegynt i 2005.

Dette ble nødvendig gjort ut fra mengden av dokumenter som etter hvert legges inn i saks- og arkivsystemet Ephorte, samtidig som de gamle serverne begynte å bli noe alderstynget. Et av målene her var også å få høynet sikkerheten i systemene.

Overgang til Web-klienter for arbeide mot de sentrale databasene var også en prioritert oppgave. Dette gjelder både saks- og arkivsystemet Ephorte og databasen Basis hvor aktuelle og historiske data fra reindriften legges inn (slaktedata, veiedata, Melding om Reindrift,

stipend osv.). Dette arbeidet slutføres i løpet av 2006, og medfører at saksbehandlerne i Reindriftsforvaltningen vil få en ensartet måte å få tilgang til våre data på.

Sentralt for Reindriftsforvaltningen er å gjøre data tilgjengelig for publikum. Dette synliggjøres gjennom forbedret tilgang til våre vitale data via vår hjemmeside www.reindrift.no. Dette omfatter både aktuelle reindriftstall fra databasen Basis, Kartdata med reindriftstema og merkedata.

Vi vil fortsterke arbeidet med både å kvalitetssikre våre data ved å høyne sikkerheten i våre datasystemer og samtidig gjøre aktuelle data lettere tilgjengelig.

3. Økonomi

3.1. Kapittel 1147 - Reindrifftsforvaltningen

Utgifter

Post	Budsjett 2005	Regnskap 2005
01.1 Lønnsutgifter ¹	24.560.000	21.678.471
01.2 Driftsutgifter ¹	13.034.000	16.477.942
Sum	37.594.000	38.156.413

¹ I tillegg til vedtatt utgiftsramme for 2005 ble det overført 1.209.000 kr fra 2004. Reindrifftsforvaltningen ble også tildelt 341.000 kr for lønnsoppjøret. Regnskapet viser et underskudd 562.413 kr. Korrigeres dette mot merinntekter under kapittel 4147 post 01 på 537.006 kr og refusjon under kapittel 4147 postene 16 og 18 på til sammen 1.137.604 kr, gir dette en innsparing på 1.112.197 kr som er søkt overført til 2006.

Inntekter

Post	Budsjett 2005	Regnskap 2005
01 Inntekter (diverse refusjoner) ¹	30.000	567.006
16/18 Sykepenger ¹	0	1.137.604
Sum	30.000	1.704.610

¹ Merinntekten gjelder refusjon av lønn fra Reindrifftsens Utviklingsfond, Fylkesmannen og andre. Merinntekten må sees i sammenheng med merutgifter på lønn og driftsutgifter.

Store utstyrskjøp og vedlikehold (grensegjerde)

Post	Budsjett 2005	Regnskap 2005
45 Grensegjerde ¹	3.328.000	3.130.177
45 Inngåelse beiteavtaler ²	4.400.000	544.566
By/rein Hammerfest	0	253.734
Sum	7.728.000	3.928.477

¹ I tillegg til vedtatt utgiftsramme for 2005, er 96.000 kr overført fra 2004.

² I tillegg er det overført 4,4 mill. kr fra 2004.

Fjellstuer

Post	Budsjett 2005	Regnskap 2005
70 Fjellstuer sum	659.000	627.734

Omstillingstiltak i Indre Finnmark

Post	Budsjett 2005	Regnskap 2005
71 Overført fra 2004	7.698.000	0
71 Tildeling avviklingsbonus ¹	4.502.000	0
Sum tildeling	12.200.000	0
Avviklingsbonus	0	4.402.640
Utbetalt av Rikstrygdeverket	0	1.826.699
Sum	12.200.000	6.299.339

¹ Prp: p65/04-05: 3,5 mill. kr reduksjon. Prp: p22/05-06: 3,5 mill. kr overført til kap. 1151 post 51.

Reintallstilpasning/ressursforvaltning

Post	Budsjett 2005	Regnskap 2005
01 Prosjektkontoret	2.463.661	1.833.383
01 Telling Øst-Finnmark 2005	1.600.000	2.748.167
01 Telling Vest-Finnmark 2005	700.000	676.234
Sum	4.763.661	5.257.784

3.2. Kapittel 1151 - Reindrifftsavtalen**Reindrifftsens Utviklingsfond**

Post	Bevilgning/forbruk 2005
- Overført fra 2004	40.288.038
- Tilført Reindrifftsavtalen 2004/05	33.500.000
- Tilbakebetaling av lån	669.881
- Renteinntekter	1.357.099
- Overført fra kapittel 1147	400.000
- Kapital	76.215.018
- Utbetalt i 2005	-50.345.482
- Beholdning i Norges Bank 31.12.05	25.869.536
- Bundet kap. (bevilget ikke utbet.)	-24.720.195
- Ledig kapital	1.149.341

Kostnadssenkende og direkte tilskudd

Konto	Tekst	Bevilgning	Regnskap	Saldo
	Overført fra 2004	3.248.000	0	0
11517511	Frakttilskudd	1.000.000	2.077.010	-1.077.010
11517512	Slaktetilsk. til felt- og mob.slakteanl.	1.500.000	1.169.699	330.301
11517513	Distriktstilskudd	10.000.000	8.667.025	1.332.975
11517518	Tidligslaktertilskudd i Finnmark	5.000.000	5.648.243	-648.243
11517521	Kalvetilskudd	5.000.000	6.284.384	-1.284.384
11517522	Produksjonspremie	18.400.000	18.320.324	79.676
11517523	Driftstilskudd	9.000.000	11.395.039	-2.395.039
11517524	Ektefelle tillegg	4.000.000	2.150.000	1.850.000
	Sum	57.148.000	55.711.724	1.436.276

Radioaktivitet

Konto	Tekst	Bevilgning	Regnskap	Saldo
115182	Radioaktivitet	4.500.000	2.930.187	1.569.813

4. Reindrifststyrets rapport

Reindrifststyret har i henhold til sin instruks en todelt oppgave. De har både en faglig rådgiverfunksjon i forhold til forvaltningen av reindrifsnæringen og i arbeidet med reinforskning og veiledning, og en rekke forvaltningsmessige oppgaver gitt i, eller med hjemmel i *lov om reindrift*. Bl.a. kan Reindrifststyret fatte vedtak om distriktsinndeling, beitetider, høyeste reintall i distrikt, nivå på distriktsavgift m.m. I tillegg er Reindrifststyret tillagt oppgaver i tilknytning til forvaltning av Reindrifstavtalen. Reindrifststyret er overordnet myndighet for områdestyrene, og behandler således klager på vedtak i områdestyret. Reindrifstforvaltningen/Reindrifstsjefen er sekretariat for Reindrifststyret og for Reindrifstens Utviklingsfond.

4.1. Reindrifststyrets virksomhet i 2005

4.1.1. Ordinære styremøter

Styret avholdt fem møter i 2005. Møtene ble holdt i Oslo (to møter), Alta, Bodø og Kiruna. I tillegg ble to saker avgjort ved sirkulærprotokoll. Styret behandlet i 2005 til sammen 118 saker, hvorav 35 ble avgjort ved delegert fullmakt. De ulike sakene som har vært til behandling grupperer seg som følger:

Tekst	2003	2004	2005
Gjeterhyttegodkjenninger (adm.)	51 (41 %)	58 (48 %)	35 (29 %)
Gjerdesaker	5 (4 %)	2 (2 %)	10 (11 %)
Klager reinmerker	31 (25 %)	16 (13 %)	17 (14 %)
Andre klagesaker og saker fra områdestyrene	5 (4 %)	17 (14 %)	29 (24 %)
Overprøving av vedtak gjort i områdestyrene	9 (7 %)	3 (3 %)	3 (2 %)
Andre saker ¹	23 (19 %)	25 (21 %)	24 (20 %)
Sum	124 (100 %)	121 (100 %)	118 (100 %)

¹ Under andre saker ligger store saker vedr. rammebetingelser som:

- Arbeid med retningslinjer for fastsetting av rammebetingelser.
- Distriktsinndeling i Karasjok vest.
- Mandat for evaluering av reintallstilpasningen i Vest-Finnmark.
- Ny organisering av distrikt 23-Seainnus/Navggastat i Vest-Finnmark.
- Fredning av visse områder i Finnmark mot reinbeite.

Reindrifststyret har i tillegg gjennom hele 2005 arbeidet spesielt med reintallstilpasningen i Vest-Finnmark reinbeiteområde.

I tilknytning til behandlingen av sakene og for å holde seg orientert har Reindrifststyret hatt fellesmøter og møtt følgende institusjoner og enkeltpersoner:

1. Møte med Landbruks- og matminister Lars Sponheim om ny reindrifstlov samt reintallstilpasning i Vest-Finnmark (07.02.05).
2. Møte med adv. Thomas Hjermann og Iver Per Smuk om rettslige forhold i Sør-Varanger (05.04.05).
3. Medlemmer av styret har deltatt på landsmøtet til Norske Reindrifstamers Landsforbund i Bodø (juni 2005).

4. Møte med NRLs utvalg for reintallstilpasning i Vest-Finnmark (16.06.05).
5. Møte med Länstyrelsen i Norrbotten og Rennäringen i Norrbotten om grenseoverskridende reindrift Sverige/Norge (26.09.05) samt befarung av konvensjonsområder sammen med representant for Gielas reinbeitedistrikt i Troms og reindriftsagronom Sveinung Rundberg.
6. Møte med Landbruks- og matministeren Terje Riis-Johansen om bl.a. forslaget til endringer i reindriftsloven, arbeidet med rammebetingelser i Finnmark, arealproblematikk, reintallstilpasningen i Vest-Finnmark og grenseoverskridende reindrift Norge/Sverige (01.12.05).
7. Møte med Konsortiet Boalvvir v/daglig leder Johan J. H. Eira og styreleder Elle Merethe Omma (02.12.05).
8. Møte med Arne G. Arnesen – Informasjon knyttet til Finnmarksloven (02.12.05).

4.2. Reindriftens Utviklingsfonds virksomhet i 2005

Styret for Reindriftens Utviklingsfond hadde i 2005 i alt fem møter og behandlet til sammen 132 saker. I etterfølgende oppstilling vises også saker som er behandlet administrativt ved delegert fullmakt, samt forskningssaker som er behandlet av Styret for forskningsmidler.

Tekst	2003	2004	2005
Tilskudd gjeterhytter ¹	28 (10 %)	1 (1 %)	26 (5 %)
Klager avslag gjeterhytter ²	0 (0 %)	0 (0 %)	4 (1 %)
Tilskudd slakteanlegg ²	8 (3 %)	9 (4 %)	7 (1 %)
Tilskudd gjerder ²	8 (3 %)	5 (3 %)	3 (1 %)
Tilskudd føring konvensjonsområde ²	2 (1 %)	1 (1 %)	1 (0 %)
Flytting konvensjonsbeiter/pramming ¹	25 (9 %)	6 (3 %)	22 (5 %)
Tilskudd kulturformål ²	4 (2 %)	1 (1 %)	5 (1 %)
Erstatning for tap/tapsforebyggende tiltak ²	2 (1 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Klager erstatning ²	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Livdyrlån ²	9 (3 %)	1 (1 %)	7 (2 %)
Utdanningsstipend ¹	0 (0 %)	0 (0 %)	225 (46 %)
Klager utdanningsstipend ²	1 (0 %)	8 (4 %)	14 (3 %)
Tilskudd barnehager ¹	0 (0 %)	0 (0 %)	9 (2 %)
Dekning saksomkostninger juridisk bistand ²	9 (3 %)	3 (1 %)	11 (2 %)
Søknad om ekstraordinær støtte til drift ²	1 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)
Innløsning av driftsenhet ¹	2 (1 %)	28 (12 %)	16 (3 %)
Forskningssaker ³	20 (7 %)	19 (9 %)	40 (8 %)
Kvinnetiltak ²	32 (12 %)	34 (15 %)	33 (7 %)
Refusjon kursavgift ¹	34 (12 %)	15 (7 %)	12 (2 %)
Avløser ved svangerskap ¹	0 (0 %)	0 (0 %)	10 (2 %)
Annet ²	82 (30 %)	83 (37 %)	47 (10 %)
Sum	267 (100 %)	214 (100 %)	492 (100 %)

¹ Behandlet administrativt ved delegert fullmakt.

² Behandlet i styret.

³ Behandlet av styret for forskningsmidler.

Reindriftens Utviklingsfond hadde i 2005 et budsjett på 36,8 mill. kr. Av budsjettet var ca. 31,2 mill. kr allerede bundet opp av partene ved forhandlingene.

Til løpende ordninger som reinpramming, utdanningsstipend, støtte til barnehager, avviklingslønn og tidligpensjon, drift av Økonomisk utvalg, avløserordning ved svangerskap,

kurs/etterutdanning for reindrifstutøvere, tiltak konvensjonsbeiter m.v. hadde man et samlet behov på ca. 8,8 mill. kr. Man fikk her et udekket behov på 3,2 mill. kr. Dette innebar at fondet ikke hadde frie midler til søknader om tilskudd til gjerder og anlegg, gjeterhytter, livdyrlån, transport til konvensjonsbeiter m.v.

5. Statens Fjellstuer 2005

Statens fjellstuer består av tre helårs bemannede fjellstuer beliggende mellom Karasjøk og Alta. Alle tre er veiløse. I tillegg er det gitt drifts- og investeringstilskudd til Siccajavri fjellstue som tidligere tilhørte Statens Fjellstuer. Denne fjellstuen mottar et tilskudd over en femårsperiode for å utvikle en gårdsturisme som kan gi grunnlag for bosetting. To private fjellstuer har mottatt et mindre driftstilskudd.

Reindriften har som vanlig brukt fjellstuen under vår og høstflyttingene. Besøket av turister i sesongen har vært stabilt.

Det er nødvendig å videreutvikle driftsmodellen for fjellstuen og samtidig bevare dem som viktige kulturbærere i en fjellkultur. Fjellstuen, både private og de statlige har behov for større inntjening. I fjellstuen ligger et stort potensiale i naturbaserte opplevelser og i nærmiljøet. Reindrifftsforvaltningen søker i denne sammenheng å balansere hensynet til reindrifftsinteresser samtidig som en arbeider mot å tilrettelegge for en regningsvarende drift av den enkelte fjellstue.

Det konstateres at markedet etterspør en høyere standard enn det Statens Fjellstuer tilbyr i dag. Bygningsmessig standardheving er mest kostnadskreven. Ansvaret for dette ligger hos Statsbygg. Sammen med Statsbygg Nord har forvaltningen arbeidet for en standardheving.